

PORESKA PRAKSA

ZA NOVEMBAR 2014. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 15
Porez na dohodak fizičkih lica	16 - 26
Ostalo (i drugi propisi).....	27 - 29

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Posebni postupak oporezivanja (kod PDV obveznika koji obavljaju djelatnost prometa upotrebljivanih motornih vozila)

Broj: 03/2- 14500/2-14

Podgorica, 06. novembar 2014. godine

Članom 45 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) je propisano da poreski obveznik, koji u okviru obavljanja djelatnosti, bilo da radi u svoje ime ili u ime drugog lica u skladu sa ugovorom, na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju i koji nabavlja, odnosno kupuje ili stiče upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i starine u cilju dalje prodaje, može obračunavati i PDV u skladu sa ovim članom i čl. 46 i 47 ovog zakona.

Dakle, u vašem slučaju preprodavac-obveznik PDV koji kupuje upotrebljavano motorno vozilo od domaćeg dobavljača po nabavnoj cijeni na koju nije obračunat PDV, kod prodaje upotrebljivanog vozila primjenjuje posebni postupak obračunavanja PDV, shodno članu 45 navedenog zakona, gdje se poreska osnovica utvrđuje kao razlika između nabavne i prodajne cijene upotrebljivanog proizvoda.

Preprodavac koji obračunava PDV po ovom postupku, shodno članu 46 i 47 navedenog zakona, ne smije na računima koje izdaje kupcu iskazati PDV. Što znači da preprodavac na svoju proviziju kao razliku nabavne i prodajne cijene, obračunava izlazni PDV i iskazuje ga u mjesečnoj prijavi za obračunski period kad je promet ostvaren. Ukoliko je preprodavac imao popravku na vozilo, odnosno troškove materijala sa PDV, koje mu je obračunao registrovani PDV obveznik, isti ima pravo na odbitak ulaznog PDV po primljenim računima u obračunski period kada je prodato vozilo. Krajnji kupac upotrebljivanog vozila plaća porez prema posebnom zakonu u visini od 5%.

Nadalje, poreski obveznici koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja dužni su o tome obavijestiti poreski organ, podnošenjem poreske prijave, u skladu sa članom 45 stav 7 navedenog zakona.

Mjesto prometa usluga (kada domaće lice pruža usluge ino licu u CG)

Broj: 03/2- 14730/2-14

Podgorica, 07. novembar 2014. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu. Ovo je opšte pravilo.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Tako je članom 17 stav 3 navedenog zakona propisano da se kod usluga navedenim pod tačkom 1-10 navedenog člana, mjestom izvršenog prometa smatra mjesto sjedišta, odnosno prebivališta ili stalnog boravka primaoca usluge. Prema tome, crnogorski PDV obveznik, kod fakturisanja ovih usluga nerezidentnom

pravnom licu ne obračunava PDV, s pozivom na član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Na osnovu Vašeg dopisa zaključujemo da usluga koju Vaša firma pruža ino licu, a koja obuhvata kumulativno ugostiteljsku uslugu i uslugu obilaska vinskog puta kroz CG, ne pripada uslugama koje su navedene pod članom 17 stav 3 navedenog, pa shodno tome domaće lice kao PDV obveznik je dužan da prilikom izdavanja računa, odnosno fakture ino licu, obračuna PDV po stopi od 19%, shodno članu 17 stav 1 navedenog zakona.

Mjesto prometa usluga (kada domaće lice pruža usluge istraživanja tržišta ino licu u CG)

Broj: 03/2- 14502/4-14

Podgorica, 10. novembar 2014. godine

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu. Ovo je opšte pravilo.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Tako je članom 17 stav 3 navedenog zakona propisano da se kod usluga navedenim pod tačkom 1-10 navedenog člana, mjestom izvršenog prometa smatra mjesto sjedišta, odnosno prebivališta ili stalnog boravka primaoca usluge. Prema tome, crnogorski PDV obveznik, kod fakturisanja ovih usluga nerezidentnom pravnom licu ne obračunava PDV, s pozivom na član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Prema jednostavnoj definiciji, istraživanje tržišta je unaprijed osmišljeni (planirani) proces prikupljanja i analiziranja podataka, u svrhu pružanja informacija bitnih za donošenje marketinških odluka o upravljanju marketingom. Što znači da po prirodi stvari usluga istraživanja tržišta obuhvata kumulativno usluge prikupljanja podataka, obradu analiza i interpretacija prikupljenih podataka i sastavljanje izvještaja istraživanja, bitnih za donošenje marketinških odluka. Član 17 stav 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, odnosi se na usluge inženjera, advokata, notara, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih sličnih usluga savjetovanja, usluge elektronske obrade podataka i pružanja informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvima i usluge ekonomske propagande. Dakle, mišljenja smo da i usluga istraživanja tržišta se može podvesti pod usluge koje se prema članu 17 stav 3 zakona oporezuju prema mjestu primaoca usluge, a to je u ovom slučaju inostranstvo. Takođe, smo mišljenja da i Ministarstvo finansija treba da razmotri ovo pitanje i da se usaglasi sa Poreskom upravom.

Mjesto prometa usluga (kada domaće lice posreduje kod transvera igrača u inostranstvu, i uslovi za PDV registraciju)

Broj: 03/2- 14728/2-14

Podgorica, 07. novembar 2014. godine

Sa stanovišta odredbi člana 13 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13), poreski obveznik je svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti. Pod djelatnošću u smislu odredbi ovog zakona se podrazumijeva, svaka proizvodna, trgovinska i uslužna djelatnost, uključujući rudarsku, poljoprivrednu i profesionalnu djelatnost. Izuzetno od navedenog, lice koje za posljednjih 12 mjeseci ostvari promet proizvoda, odnosno usluga u vrijednosti koji ne prelazi, odnosno nije vjerovatno da će preći iznos od 18 000 eura, nije poreski obveznik u smislu ovog zakona. Postoji dakle obaveza obavezne registracije za lica koja su ispunila ovaj limit, kao i postupak dobrovoljne registracija za PDV.

Mjestom izvršenog prometa usluga posredovanja prema članu 17 stav 4 navedenog zakona, smatra se mjesto isporuke proizvoda, odnosno osnovne usluge za koje je izvršeno posredovanje.

Dakle, crnogorski obveznik PDV za usluge posredovanja kod transvera igrača, ne obračunava PDV, ukoliko je mjesto isporuke glavne usluge za koju se vrši posredovanje u inostranstvu, ali sama usluga posredovanja se smatra oporezivim uslugama i fizičko lice kao rezident CG, ukoliko je ispunilo i ostale uslove propisane zakonom (limit prihoda od 18 000€ i ukoliko tu djelatnost obavlja u kontinuitetu), dužno je da se registruje za PDV obveznika.

Nadalje, prema članu 43 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13) fizičko lice rezident CG ima obavezu da podnese godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica poreskom organu do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu, ukoliko je ostvarilo dohodak iz inostranstva.

Fizičko lice koje usluge posredovanja obavlja samostalno, kao osnovnu djelatnost, jer mu je to profesionalno zanimanje (za koje posjeduje licencu) registruje se za preduzetnika, u skladu sa propisima.

Mjesto prometa usluga (kada usluge u vezi sa nepokretnostima domaćoj firmi pruža strana firma)

Broj: 03/7- 14871/2-14

Podgorica, 07. novembar 2014.godine

Firme iz inostranstva koje obavljaju svoju djelatnost na teritoriji Crne Gore, a vezane su za građevinarstvo mogu u skladu sa svojom poslovnom politikom u Crnoj Gori otvoriti svoje poslovne jedinice ili predstavništva.

Članom 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/01 ...04/06 i "Sl. list Crne Gore", broj 16/07...29/13) i članom 34. Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", broj 65/02 ... 16/0...30/13), propisano je da se

kod utvrđivanja mjesta isporuke usluga, primjenjuje opšte načelo da je mjesto obavljene usluge tamo gdje je sjedište, odnosno stalno boravište ili prebivalište lica koje obavlja usluge, ako navedenim propisima nije drukčije određeno.

Članom 17 stav 2 tačka 1 propisano je da se izuzetno od stava 1 ovog člana, mjestom vršenja prometa usluga smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi, ako se usluga vrši neposredno u vezi sa nepokretnostima, uključujući i usluge posredovanja u prometu nepokretnosti, procjene nepokretnosti, pripremni radovi u građevinarstvu.

Na osnovu naprijed navedenog, postoji obaveza domaćeg pravnog lica da po ispostavljenoj fakturi od strane nerezidentnog stranog lica obračuna i uplati PDV.

U slučaju izvođenja građevinskih radova od strane nerezidentnog pravnog lica, ukoliko ti radovi traju duže od šest mjeseci, u skladu sa članom 4 stav 4 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02 i 80/04 i „Sl. list Crne Gore“, broj 40/08 ..61/13), nerezidentno pravno lice je u obavezi da osnuje poslovnu jedinicu preko koje će obavljati svoje poslove.

Preduzeće kao dio stranog društva koje svoju djelatnost obavlja u Crnoj Gori, registruje se za obavljanje poslovne djelatnosti u svrhe trajnog ostvarivanja prihoda i dužno je da svoje poslovanje usaglasa sa odgovarajućim odredbama poreskih i drugih zakona u Crnoj Gori.

U smislu poreskih zakona Crne Gore, navedeno preduzeće ima status poreskog obveznika koje je dužno da obračunava i plaća poreze saglasno tim zakonima kao i svi poreski obveznici u Crnoj Gori.

Članom 12 Zakona o PDV-u je propisano da je poreski dužnik poreski zastupnik koga imenuje poreski obveznik koji nema sjedište, poslovnu jedinicu, stalno odnosno uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori, a u slučaju da nije imenovan poreski zastupnik, PDV plaća primalac proizvoda odnosno usluga.

Pravilnikom o primjeni Zakona o PDV-u („Sl. list RCG“ br.65/02 i „Sl. list CG“ br.64/08, 30/13), članom 29 propisano je koga može za poreskog zastupnika imenovati strano lice, obaveze poreskog zastupnika vezane za dokumentaciju po osnovu izdatih računa, kao i to da je poreski zastupnik solidarno odgovoran za plaćanje PDV-a.

Dakle, kada se radi o uslugama koje pružaju strana lica može se raditi o uslugama iz odredbi člana 17 stav 2 Zakona i člana 34 stav 3 Pravilnika, koje se vrše neposredno u vezi sa nepokretnostima, gdje se mjestom obavljanja usluge smatra mjesto u kome se nepokretnost nalazi. Ako poreski dužnik koji nema sjedište u Crnoj Gori nije obavezan da registruje poslovnu jedinicu u smislu člana 4 stav 4 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, a ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac proizvoda, odnosno usluga, shodno člana 12 stav 1 tačka 2 Zakona i člana 30 stav 1 Pravilnika.

Dakle, s obzirom da u poreskom sistemu Crne Gore nije zaživio institut poreskog zastupnika, te da se radi o poslovima iz oblasti građevinarstva predlažemo da u Crnoj Gori registrujete dio stranog društva preko kojeg će se obavljati poslovanje u Crnoj Gori.

Računi za gotovinsko plaćanje (evidentiranje prometa kada pravna lica i preduzetnici nijesu obveznici PDV)

Broj: 03/2-14873/2-14

Podgorica, 10. novembar 2014. god.

Shodno članu 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05, 16/07 i 40/11) poreski obveznik je dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokument koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Prema članu 32 stav 8 označenog zakona poreski obveznik koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini obavezan je taj promet iskazati preko poreske registar kase.

Članom 73a Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ...59/04, 79/05, 16/06 i 64/08) bliže je određeno da pravna lica i preduzetnici koji nijesu obveznici PDV, a koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuju u gotovini, obavezni su taj promet iskazivati preko registar kase ili putem posebnih računa, prethodno ovjerenih od strane nadležnog poreskog organa. U računu se obavezno naglašava da njegov izdavalac nije u sistemu PDV. Kopije pomenutih računa predstavljaju knjigovodstveni dokumenat za vođenje poslovne evidencije o ostvarenom prometu, dok preduzetnici vode i Knjigu prometa.

Dakle, ukoliko se radi o poreskom obvezniku koji nije u sistemu PDV-a, a koji promet proizvoda, odnosno usluga naplaćuje u gotovini, obavezan je taj promet iskazivati preko registar kase ili putem posebnih računa (paragon blokova).

Nastanak obaveze obračunavanja PDV-a (kod primljenih avansa u slučaju kada se radi o isporuci novoizgrađenih nepokretnosti, odnosno prometu koji je prema članu 27 zakona oslobođen od plaćanja PDV-a)

Broj: 03/2-14714/2-14

Podgorica, 12. novembar 2014. god.

Shodno članu 4 stav 2 tačka 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05, 16/07 i 40/11) pod prometom proizvoda se smatra prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda na nepokretnostima ili dijelu nepokretnosti.

Članom 6 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ...59/04, 79/05, 16/06 i 64/08) je propisano da u slučaju da pri isporuci proizvoda, odnosno usluga naknada nije novčana, već se sastoji u isporuci drugog proizvoda ili usluge, u tom slučaju se radi o razmjeni proizvoda, odnosno usluga. Kod razmjene, isporuke podliježu oporezivanju kod oba isporučioaca proizvoda, odnosno usluga.

U Vašem primjeru, zaključujemo da je poreski obveznik kao izvođač radova za pružene građevinske usluge ispostavio fakturu sa obračunatim PDV investitoru (vlasniku nepokretnosti), a da ova usluga nije naplaćena u novcu, već putem kompenzacije za vrijednost nepokretnosti-stana, pri čemu je investitor istom ispostavio fakturu sa

obračunatim PDV, jer se radi o prvom prenosu prava svojine na novoizgrađenom objektu. Nadalje, izvođač radova ima namjeru da tako stečenu nepokretnost proda, odnosno namijeni za dalju prodaju, iz čega proizilazi da će ovaj promet nepokretnosti biti oslobođen od plaćanja PDV, u skladu sa članom 27 tačka 2 Zakona o PDV, jer je ovaj promet nepokretnosti oporeziv u skladu sa posebnim zakonom koji uređuje oporezivanje prometa nepokretnosti.

Prema navedenoj situaciji poreski obveznik-izvođač radova, nema pravo na odbitak ulaznog PDV po fakturi, koju mu je ispostavio investitor kao kompenzator, shodno članu 37 stav 4 navedenog zakona, iz razloga što je u daljem prometu ovaj promet oslobođen od plaćanja PDV.

Član 18 stav 4 navedenog zakona, propisuje da se PDV obračunava na primljene naknade (primljeni avans) prije izdavanja računa ili prije obavljenog prometa, ali je i opšte pravilo da poreski obveznik obračunava PDV na iznose koje zaračuna za oporezive isporuke proizvoda, odnosno usluga u poreskom periodu. Kako se u ovoj fazi oporezivanja radi o prometu koji je oslobođen od plaćanja PDV, poreski obveznik je dužan da po primljenom avansu izda avansni račun sa iznosom primljene naknade na koju ne obračunava PDV, s pozivom na broj predugovora i na poresko oslobođenje, shodno članu 27 tačka 2 Zakona o PDV.

Promet proizvoda u neposlovne svrhe (donacije)

Broj: 03/2- 15146/4-14

Podgorica, 12. novembar 2014. Godine

Prema članu 3 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) predmet oporezivanja PDV-a je promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu.

Prema članu 5 stav 1 navedenog zakona upotreba proizvoda u neposlovne svrhe, smatra se ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe i za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Takođe, je članom 21 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ...79/05 i "Službeni list CG", br.64/08 i 30/13) bliže određeno da izdaci na ime korišćenja proizvoda i usluga u neposlovne svrhe podliježu PDV, ako je poreski obaveznik pri nabavci proizvoda i usluga za te namjene ostvario odbitak ulaznog PDV-a.

Sa stanovišta odredbi člana 5 stav 2 Zakona o PDV, davanje poklona manje vrijednosti su izuzeti od oporezivanja, ako se daju povremeno i ne daju istim licima. Prema članu 20 navedenog pravilnika, poklonom manje vrijednosti smatraju se proizvodi čija pojedinačna vrijednost bez PDV ne prelazi 30 eura.

Dakle, ukoliko fondacija kao PDV obveznik, proizvod/aparat poklanja kao donaciju državnoj instituciji, ista ima pravo na odbitak ulaznog PDV koji je platila kod nabavke ovog proizvoda, prema članu 37 Zakona. Kod isporuke ovih proizvoda, ima obavezu da obračuna i

iskaže izlazni PDV u obračunskom periodu kada je isporuka izvršena. Ukoliko fondacija nije PDV obveznik, a nabavlja ovaj proizvod od PDV obveznika, sa obračunatim PDV, nema pravo na ulazni PDV, jer nije registrovani PDV obveznik, već ovako plaćeni PDV predstavlja trošak, kao ni obavezu obračunavanja izlaznog PDV-a.

Oporezivanje lijekova i medicinskih sredstava (kada se primjenjuje snižena stopa PDV 7%, a kada 0% PDV)

Broj: 03/2-16072/2-14

Podgorica, 27. novembar 2014. god.

Član 3 Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ... 40/11) koji propisuje da je predmet oporezivanja promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu, kao i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

Prema članu 24a stav 1 tačka 2 navedenog zakona, PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda i to: lijekova, uključujući i lijekove za upotrebu u veterini, osim lijekova i medicinskih sredstava, određena listom lijekova, odnosno medicinskih sredstava koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, shodno članu 25 stav 1 tačka 9 navedenog zakona.

Nadalje, članom 5a Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga kojim se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Službeni list RCG", br. 81/05, ...10/06 i "Službeni list CG", br. 06/08 ... 11/09) je propisano šta se smatra medicinskim sredstvima u smislu člana 24a stav 1 tačka 2 zakona (neorganski hemijski proizvodi, hemikalije iz tarifne oznake 28.01-28.43.). Takođe, član 5b navedenog zakona propisuje da se na medicinska sredstva iz člana 3,4,5 i 5a navedenog pravilnika koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, plaća PDV po nultoj stopi.

Shodno naprijed navedenom, na uvoz i promet lijekova plaća se PDV po stopi od 7%, izuzev ako se kao uvoznici javljaju Fond za zdravstveno osiguranje ili ustanove koje se finansiraju iz tog Fonda.

Takođe, i u unutrašnjem prometu lijekova i medicinskih sredstava obračunava se PDV po stopi od 7 %, osim kada se te isporuke vrše Fondu za zdravstveno osiguranje ili ustanovama koje se finansiraju iz tog Fonda, kada se plaća PDV po nultoj stopi.

Promet proizvoda u neposlovne svrhe (kada je predmet otuđenja novoizgrađena nepokretnost)

Broj: 03/7- 14497/2-14

Podgorica, 03.11.2014. godine

Članom 5 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. List CG" br. 65/01, ... 40/11, 29/13) je propisano da ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih poslovnih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe ili za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu manju od one koja bi se ostvarila na tržištu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu.

Shodno členu 21 stav 1 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02, ...79/05 i "Službeni list CG", br. 64/08, 30/13), korišćenjem proizvoda, odnosno usluga u neposlovne svrhe smatra se izuzimanje proizvoda, odnosno korišćenje usluga za privatne potreba poreskog obveznika, potrebe članova njegove porodice i potrebe trećih lica kojima ih ustupa u neposlovne svrhe.

Ovakvo korišćenje proizvoda podliježe obračunu PDV, ako je poreski obveznik pri nabavci proizvoda i usluga za te namjene ostvario pravo na odbitak ulaznog PDV. Kada je u pitanju poreska osnovica shodno členu 20 stav 6 zakona, poreska osnovica je nabavna cijena odgovarajućeg proizvoda, odnosno usluge u koju nije uključen PDV, odnosno cijena proizvoda u vrijeme i mjestu izvršenog prometa. Ako je iz neposlovnih razloga naknada niža od tržišne vrijednosti ili ako nema naknade, poreska osnovica je tržišna vrijednost proizvoda u momentu i mjestu izvršenog prometa.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog, ukoliko se radi o novoizgrađenom objektu, odnosno prvom prometu, poklonodavac je dužan da na osnovicu iskazanu u fakturi obračuna i uplati PDV, dok poklonoprimac – fizičko lice nema poreskih obaveza.

Pravno lice koje poklanja stan, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica u obavezi je prilikom utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dobit izvršiti usklađivanje rashoda, na način što se troškovi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti ne priznaju kao rashod.

Finansijski lizing (prenos prava svojine na automobil sa zaposlenog na firmu)

Broj: 03/7-13677/2-14

Podgorica, 24.oktobar 2014.godine

U smislu Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01...4/06 i "Sl. list Crne Gore", 40/11,29/13), finansijski lizing predstavlja promet proizvoda koji je oporeziv shodno členu 4 stav 2 tačka 3 kojima je propisano da prodaja proizvoda na osnovu ugovora o zakupu proizvoda na određeno vrijeme, odnosno na osnovu kupoprodajnog ugovora sa odloženim plaćanjem, kojim se određuje da se (u redovnim okolnostima i redovnom protoku događaja) prenos svojine vrši najkasnije prilikom plaćanja (isplate) zadnje rate.

Članom 12 Zakona o finansijskom lizingu ("Sl. list RCG", br. 81/05 i "Sl. List Crne Gore", br. 73/10, 40/11), propisano je da davalac lizinga ima pravo da prenese pravo svojine na predmetu lizinga na treće lice, u kojem slučaju treće lice (novi vlasnik) stupa na mjesto davaoca lizinga i preuzima sva prava i obaveze iz ugovora o finansijskom lizingu. Shodno stavu 2 istog člana davalac lizinga dužan je da, bez odlaganja, u pisanoj formi, obavijesti primaoca lizinga o prenosu prava svojine na predmetu lizinga na treće lice.

Davalac lizinga je vlasnik predmeta lizinga koji prenosi na primaoca lizinga ovlašćenje držanja i korišćenja predmeta lizinga, pod uslovima utvrđenim ugovorom.

Primalac lizinga, u smislu ovog zakona, je domaće ili strano pravno ili fizičko lice, odnosno privredno društvo i preduzetnik koji na ime ovlašćenja držanja i korišćenja, odnosno sticanja prava svojine predmeta lizinga plaća lizing naknadu davaocu lizinga u skladu sa ugovorenim uslovima.

Dakle, ustupanje lizinga može izvršiti samo davalac lizinga, jer je isti vlasnik automobila, a to podrazumijeva da prethodno mora da se izvrši raskid ugovora o lizingu,

između primaoca i davaoca lizinga. Kod ustupanja automobila trećem licu ne može se zaobići davaoc lizinga.

Obračun PDV-a pri kupovini poljoprivrednih proizvoda od registrovanih poljoprivrednih proizvođača (pravo na paušalnu naknadu)

Broj: 03/7-15147/2-14

Podgorica, 12. novembar 2014. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“ br. 65/01...76/05,29/13), u članu 43 propisuje da poljoprivrednik koji nije obveznik PDV-a, po osnovu isporuke poljoprivrednih i šumskih proizvoda i usluga licima registrovanim za PDV, ima pravo na paušalnu nadoknadu ulaznog PDV-a u visini od 5 % otkupne vrijednosti proizvoda, odnosno usluga.

Otkupna cijena + paušalna nadoknada = ukupna naknada poljoprivredniku.

Da bi poljoprivrednik ostvario pravo na paušalnu nadoknadu mora imati pismeno odobrenje izdato od Poreske uprave koja vodi poseban registar tih lica. Inače, to odobrenje važi od datuma izdavanja do isteka kalendarske godine za koju je izdato.

Bliže uslove i način ostvarivanja ovog prava reguliše Pravilnik o primjeni zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“ br. 65/02...79/05,30/13), u članovima 128, 129. i 130.

Shodno navedenim odredbama, uz zahtjev za ostvarivanje prava na paušalnu nadoknadu, koji se podnosi na obrascu PAN (sastavni dio pravilnika), poljoprivrednik treba da podnese i dokaze o kumulativnom ispunjenju sledećih uslova:

1. da poljoprivreda predstavlja njegovu osnovnu djelatnost (dokaz: uvjerenje organa lokalne samouprave nadležnog za poslove poljoprivrede);
2. da posjeduje ili koristi pod zakup najmanje :
 - 1 hektar za bavljenje ratarstvom;
 - 4 hektara za bavljenje stočarstvom ;
 - 5 hektara za bavljenje šumarstvom.

(dokaz: posjedovni list vlasnika ili sudski ovjeren ugovor o zakupu uz posjedovni list zakupodavca).

Poljoprivredni i šumski proizvodi i usluge za koje je moguće ostvariti pravo na paušalnu nadoknadu navedeni su u prilogu «A» koji je sastavni dio navedenog pravilnika.

Firma otkupljivač poljoprivrednih proizvoda – obveznik PDV-a, ima pravo da paušalnu nadoknadu isplaćenu poljoprivredniku tretira kao ulazni PDV sa pravom odbitka. Potrebno je, radi ostvarivanja tog prava, da u svojoj dokumentaciji posjeduje i kopiju odobrenja poljoprivredniku na paušalnu nadoknadu.

Inače, poljoprivrednik primljenu paušalnu nadoknadu zadržava za sebe, kao izvjestan vid naknade troškova koje je imao prilikom proizvodnje.

Oporezivanje prodaje robe koja je bila skladištena na prostoru Slobodne zone Luke Bar, a koju Luka Bar u cilju naplate svog potraživanja prodaje domaćoj firmi

Broj: 03/7- 14783/2-14

Podgorica, 06 novembar 2014. godine

U skladu sa članom 3 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG" br. 65/01...4/06 i Sl. list CG br. 16/07...40/11,29/13) i člana 2 stav 1 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u ("Sl. list RCG" br. 65/02...4/06 i "Sl. list CG" br. 64/08,30/13), predmet oporezivanja PDV je svaki promet proizvoda i usluga obavljen u zemji uz naknadu koju u okviru obavljanja svoje djelatnosti radi ostvarivanja prihoda.

Članom 30 Zakona o porezu na dodatu vrijednost je propisano da je PDV-a oslobođen uvoz proizvoda koji je namijenjen da se unese u slobodnu carinsku zonu, odnosno u slobodno carinsko skladište. Istim članom je predviđeno da se oslobođenje odnosi i na promet usluga povezanih sa prometom tih proizvoda. Oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruje se pod uslovom da proizvodi nijesu stavljeni u slobodan promet i da je iznos PDV pri stavljanju u slobodan promet jednak iznosu koji bi morao biti obračunat, ukoliko bi takav promet proizvoda bio oporezovan prilikom unošenja u Crnu Goru.

Zakonom o slobodnim zonama ("Sl. list RCG" br.42/04 i "Sl. list CG" br.76/08...40/11) u članu 4 navodi se da je korisnik zone i skladišta domaće ili strano pravno i fizičko lice koje na njenom području obavlja privrednu djelatnost.

Član 2 Zakona o slobodnim zonama propisuje da zona i skladište predstavljaju dio carinskog područja Crne Gore na kome se privredne djelatnosti obavljaju pod posebnim uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Članom 25 stav 1 tačka 11 Zakona je propisano da se PDV plaća po nultoj stopi za isporuke proizvoda u slobodnu zonu, slobodna i carinska skladišta i isporuke proizvoda unutar slobodne zone, slobodnih i carinskih skladišta, dok se proizvodi smatraju izvezenim ukoliko su stvarno iznešeni iz Crne Gore ili ako su unešeni u slobodnu carinsku zonu, odnosno carinsko skladište, ako su namijenjeni izvozu.

Kako u dopisu navodite da se radi o prodaji robe u cilju naplate potraživanja od strane Luke Bar domaćoj firmi, takav promet se oporezuje po opštoj stopi PDV od 19%, bez opbzira što je predmetna roba bila prethodno lagerovana u skladištu slobodne carinske zone, jer je nulta stopa predviđena za fakturisanje prilikom isporuke roba koje se unose na prostor slobodne zone radi obavljanja djelatnosti poreskog obveznika koji je registrovan i ima sklopljen ugovor o korišćenju slobodne zone.

Obračun PDV-a na naknadu koju advokat (PDV obveznik) dobija od Suda po osnovu pružanja usluge besplatne pravne pomoći

Broj: 03/7-15440/2-14

Podgorica, 17. novembar 2014. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“ br.65/01...76/05,29/13) u članu 20 propisuje da je osnovica PDV-a sve što predstavlja plaćanje koje poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim PDV-a, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Shodno članu 34 stav 1 istog zakona poreski obveznik obračunava PDV na osnovu iznosa koje zaračunava na oporezivi promet iz izdatih računa za isporučene proizvode, odnosno izvršene usluge u poreskom periodu.

Kad je u pitanju izdavanje računa licima koji nijesu obveznici PDV, shodno članu 79 Pravilnika o primjeni zakona o PDV-u, u račun koji obveznik PDV-a izda licima koji nijesu obveznici PDV-a nije potrebno iskazivati podatke iz člana 74 tačka 6,7 i 8 ovog Pravilnika, ali je dužan iskazati cijeli iznos naknade sa uračunatim PDV-om i posebno iznos PDV-a.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog advokat koji je u sistemu PDV-a, u obavezi je da zaračuna PDV na iznos naknade koju dobija od Suda po osnovu pružene usluge besplatne pravne pomoći, a osnovica za obračun je ukupan iznos primljene naknade, dok iznos PDV-a zaračunava primjenom preračunate stope.

Obračun PDV-a na usluge distribucije proizvoda na teritoriji Crne Gore, koje domaće preduzeće vrši za stranu firmu, u situaciji kada troškove nadoknađuje strana firma

Broj: 03/7-15771/2-14

Podgorica, 24.novembar 2014. godine

U skladu sa odredbama člana 12 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (“Sl. list RCG“, broj 65/01 ... i “Sl. list Crne Gore”, broj 40/11,29/13) poreski dužnik PDV je poreski obveznik koji izvrši promet proizvoda, odnosno usluga, na koji se obračunava i plaća PDV.

Porez na dodatu vrijednost se u skladu sa članom 14 istog Zakona obračunava i plaća prema mjestu gdje je obavljen promet proizvoda, odnosno usluga, odnosno prema mjestu u kome se, prema ovom zakonu, smatra da je taj promet obavljen.

Članom 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisano je da se mjestom izvršenog prometa usluga smatra mjesto u kojem poreski obveznik koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz koje obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu. Istim članom su propisani i određeni izuzeci.

Dakle na osnovu navedenih zakonskih odredbi poreski obveznik, domaće pravno lice koje se bavi distribucijom proizvoda na teritoriji Crne Gore je u obavezi da obračuna i plati PDV na izvršeni promet, bez obzira što kasnije prefakturiše sve troškove stranoj firmi.

Kad je u pitanju povraćaj PDV-a poreskim obveznicima koji nemaju sjedište u Crnoj Gori članom 51 Zakona o PDV-u propisano je da poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ima pravo na povraćaj ulaznog PDV-a, koji mu je zaračunat na osnovu obavljenog prometa proizvoda, odnosno usluga od strane poreskih obveznika u Crnoj Gori ili mu je zaračunat prilikom uvoza proizvoda u Crnu Goru, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom. Stavom 2 istog člana propisano je da poreski obveznik iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV-a, ako je proizvod nabavljen, odnosno uvezen, a usluge izvršene u svrhu obavljanja djelatnosti koju u inostranstvu obavlja, pod uslovima pod kojima bi za tu djelatnost, ukoliko bi se obavljala u Crnoj Gori, bilo priznato pravo na odbitak ulaznog PDV-a, ako u periodu za koji mu je priznato pravo na povraćaj ulaznog PDV ne izvrši promet proizvoda, odnosno usluga koji se smatra prometom izvršenim u Crnoj Gori.

Ispravka poreske osnovice (zbog nemogućnosti naplate potraživanja od preduzeća u stečaju)

Broj: 03/7-15784/2-14

Podgorica, 24. novembar 2014. godine

Kada je u pitanju mogućnost ispravke (smanjenja) PDV-a u slučaju nenaplaćenih potraživanja ukazujemo na odredbe člana 20a Zakona o PDV-u ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... i "Sl. list Crne Gore", broj 40/11,29/13), kojim je propisano da poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV-a, ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o završenom stečajnom postupku ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnjenja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini. Na isti način može postupiti poreski obveznik ako dobije pravosnažnu odluku suda o obustavljanju izvršnog postupka, odnosno drugi dokument iz koga se vidi da po završenom postupku nije bio isplaćen, odnosno nije bio isplaćen u cjelini, jer je dužnik bio izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih odgovarajućih registara ili evidencija. Ako poreski obveznik naknadno primi uplatu ili djelimičnu uplatu za obavljeni promet proizvoda, odnosno usluga u vezi sa kojim je ostvario ispravku poreske osnovice, dužan je da od primljenog iznosa obračuna PDV.

Dakle, na osnovu naprijed navedenog, poreski obveznik stiče mogućnost ispravke PDV-a, zbog nemogućnosti naplate potraživanja, ukoliko posjeduje dokumentaciju kojom dokazuje da u nekom od naprijed navedenih postupaka, odnosno po njihovom okončanju, nije naplatio svoja potraživanja.

Oporezivanje prodaje knjiga i autorskih naknada

Broj: 03/7 – 15909/2-14

Podgorica, 27. novembar 2014.godine

Članom 24a Zakona o PDV-u ("Sl. list RCG", broj 65/01 ... i "Sl. list Crne Gore", broj 40/11,29/13) je propisano da se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, i to udžbenika i nastavnih sredstava knjiga, monografskih i serijskih publikacija.

Članom 8 Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a je propisano da se knjigama, odnosno monografskim publikacijama, u smislu člana 24a stav 1 tačka 5 Zakona, smatraju publikacije u tekstualnoj ili ilustrativnoj formi na štampanom ili elektronskom mediju, u jednom ili više djelova, čije je izdavanje unaprijed utvrđeno i ograničeno, a koje imaju CIP zapis (Cataloguing In Publication), uključujući međunarodni knjižni broj ISBN (International Standard Book Number), kao njegov sastavni dio.

Serijskim publikacijama, u smislu člana 24a stav 1 tačka 5 Zakona, smatraju se časopisi, bilteni, godišnjaci, zbornici radova i slična građa koja se objavljuje sukcesivno, u određenim vremenskim intervalima štampanom ili elektronskom mediju, sa numeričkim i hronolškim oznakama čije izdavanje može da traje neograničeno, a koje imaju CIP zapis, uključujući međunarodni knjižni broj ISBN (International Standard Book Number), kao njegov sastavni dio i koji je odštampan na svakom broju publikacije.

Kada su u pitanju oporezivanje autorskih naknada ukazujemo da se shodno odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13) prihodi od imovine i imovinskih prava oporezuju u skladu sa odredbama ovog Zakona. Članom 34 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da se prihodi od imovine i imovinskih prava smatraju prihodi od vremenski ograničenog ustupanja autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih imovinskih prava, dok se članom 35 rashodima po osnovu imovine i imovinskih prava smatraju stvarni troškovi nastali u vezi sa ostvarivanjem tih prihoda pod uslovom da su dokumentovani. Ukoliko se rashodi ne dokumentuju priznaju se standarni rashodi u visini 30% ostvarenih prihoda od imovine i imovinskih prava.

Oporezivi prihod od imovine i imovinskih prava predstavlja razliku između prihoda i rashoda nastalih u istom poreskom periodu.

Članom 49a istog zakona propisano je da akontaciju poreza na prihode od imovine i imovinskih prava tokom godine obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda, pravno lice ili preduzetnik, primjenom stope od 9% na oporezivi prihod. Kod neposrednog ostvarivanja prihoda od imovine i imovinskih prava, porez na dohodak se plaća prilikom podnošenja godišnje poreske prijave.

[Pravo na odbitak ulaznog PDV-a na gorivo prilikom korišćenja privatnog vozila u službene svrhe](#)

Broj: 03/2- 15033/1-14

Podgorica, 17. novembar 2014. godine

Preduzeće može sa zaposlenim zaključiti ugovor o korišćenju privatnog vozila u službene svrhe. Članom 31 stav 3 Opšteg kolektivnog ugovora ("Sl. list CG, br. 14/14) propisano je da poslodavac zaposlenom nadoknađuje povećane troškove koji su u funkciji izvršenja poslova, i to u visini od 25% cijene litra benzina, po pređenom kilometru, ukoliko zaposleni, uz saglasnost poslodavca, koristi privatni automobil u službene svrhe, ako to nije na drugi način obezbijeđeno.

U skladu sa članom 5a stav 1 tačka 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG", br. 65/01...04/07, „Sl. list CG 86/09...62/13), porez na dohodak se ne plaća na naknade za povećane troškove zaposlenih po osnovu korišćenja sopstvenog vozila u službene svrhe do iznosa utvrđenog propisom Vlade Crne Gore.

Odredbama člana 37 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01...04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07...29/13) propisano je da poreski obveznik može prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze odbiti PDV, koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke proizvoda, odnosno usluga od drugog poreskog obveznika, prilikom uvoza proizvoda i kao primalac (korisnik) usluge, ako je te proizvode, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe obavljanja djelatnosti za koje se plaća PDV.

Izuzeci od ovog stava propisani su u stavu 5 tačka 1 istog člana Zakona, u skladu sa kojima poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od: plovnih objekata namijenjenih za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za dalju prodaju, iznajmljivanje (rent-a-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

Prema tome, u skladu sa citiranim odredbama Zakona o PDV-u, preduzeće nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a iskazanog na računima za gorivo za potrebe putničkog vozila.

Broj: 03/3- 15033/1-14

Podgorica, 27. novembar 2014. godine

Članom 37 stav 5 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01...04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07...29/13) propisano je da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od: plovnih objekata namijenjenih za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za dalju prodaju, iznajmljivanje (rent-a-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima.

Motocikl, u skladu sa članom 3 stav 3 Zakona o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica („Sl. list RCG“, br. 28/04 i 37/04 i „Sl. list CG“, br. 86/09), je motorno vozilo na dva točka, sa bočnom prikolicom ili bez nje i motorno vozilo na tri točka, ako njegova masa nije veća od 400 kg.

Prema tome, preduzeće koje koristi motocikl za dostavu peciva kupcima, nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a na utošeno gorivo.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Utvrđivanje statusa rezidentnog poreskog obveznika (postupak dobijanja potvrde o rezidentnosti)

Broj: 03/2-14503/2-14

Podgorica, 03. novembar 2014. god.

Prema članu 2 stav 1 Pravilnika o obliku, sadržini i postupku izdavanja potvrde o rezidentnosti u poreske svrhe ("Službeni list Crne Gore", br. 42/12 od 31.07.2012) status rezidentnog poreskog obveznika Crne Gore, kod inostranog isplatioca prihoda, rezident dokazuje potvrdom o rezidentnosti koja je data na Obrascu "[PR-1](#)", koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, status rezidentnog poreskog obveznika Crne Gore može se dokazati potvrdom na obrascu koji propisuje nadležni organ druge države sa kojom je zaključen sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (u daljem tekstu: sporazum).

Članom 3 stav 1 navedenog pravilnika je propisano da status rezidentnog poreskog obveznika druge države sa kojom je zaključen sporazum, nerezident dokazuje kod domaćeg isplatioca prihoda, potvrdom o rezidentnosti koja je data na Obrascu "[PR-2](#)", koji je sastavni dio ovog pravilnika, a koja je ovjerena od nadležnog organa druge države ugovornice čiji je rezident.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, status rezidentnog poreskog obveznika druge države ugovornice može se dokazati potvrdom na obrascu koji propisuje nadležni organ te druge države.

Obrasci potvrde o rezidentnosti, u skladu sa navedenim pravilnikom, su ažurirani na sajtu Poreske uprave www.poreskauprava.gov.me/biblioteka/pravilnici/obrasci.

Postupak kod izdavanja potvrde o rezidentnosti je u nadležnosti područnih jedinica Poreske uprave, a zahtjev za izdavanje potvrde o rezidentnosti ([Obrazac ZIPR](#)) se podnosi područnoj jedinici prema mjestu prebivališta fizičkog lica (dovoljno je da podnosilac preda zahtjev uz potrebnu dokumentaciju, prema odredbama navedenog pravilnika, a područna jedinica/ekspozitura izdaje potvrdu o rezidentnosti).

Uz zahtjev se podnosi dokaz o plaćenju administrativnoj taksi od 5€ (Tar. br. 26 Zakon o administrativnim taksama) na uplatni račun 832-3161-26 administrativne takse, shodno Naredbi o načinu uplate javnih prihoda.

Krizni porez (primjena poreske stope od 15%)

Broj: 03/2- 14732/2-14

Podgorica, 06. novembar 2014. godine

Prema članu 10 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13), stopa poreza na dohodak iznosi 9% od poreske osnovice. Izuzetno od navedenog, na lična primanja koja su iznad 720 Eura mjesečno u bruto iznosu, stopa poreza na dohodak iznosi 15%, na iznos primanja iznad 720 Eura. Naknade po osnovu ugovora o djelu, se smatraju prihodom od samostalne djelatnosti, odnosno prihodom od djelatnosti koja se povremeno obavlja radi sticanja prihoda, shodno

članu 16 navedenog zakona, dok prihodi po osnovu ličnih primanja proizilaze iz zaposlenja, odnosno iz radnog odnosa.

Oporezivanje kapitalne dobiti (kada su u pitanju nerezidentna fizička lica)

Broj: 03/2- 14729-14

Podgorica, 06. novembar 2014. godine

Prema odredbama člana 2 stav 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09... 62/13) poreski obveznik poreza na dohodak je rezidentno lice, odnosno nerezidentno lice koje ostvari dohodak iz izvora utvrđenih ovim zakonom. Prema stavu 2 člana 4 navedenog zakona predmet oporezivanja nerezidentnog fizičkog lica je dohodak koji nerezident ostvari u Crnoj Gori. Prema stavu 2 člana 4 navedenog zakona predmet oporezivanja nerezidentnog fizičkog lica je dohodak koji nerezident ostvari u Crnoj Gori.

Postupak i način utvrđivanja kapitalnog dobitka je propisan članovima 37a do 37g navedenog zakona.

Prema članu 43 stav 6 navedenog zakona nerezident podnosi poresku prijavu za prihode ostvarene u Crnoj Gori za koje nije predviđeno plaćanje poreza po odbitku.

Pošto za prihode po osnovu kapitalnih dobitaka nije propisano plaćanje poreza po odbitku, nerezidentno fizičko lice koje obavi promet po osnovu kojeg se može ostvariti kapitalni dobitak u obavezi je da podnese godišnju poresku prijavu Poreskoj upravi Crne Gore. Na propisanom Obrascu "GPPFL" u Dodatak C: kapitalni dobitci i gubici, unosi podatke za prodajnu cijenu, nabavnu cijenu, utvrđuje oporezivu osnovicu i kapitalni dobitak, odnosno gubitak, ako nije drugačije propisano odredbama ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. U tom slučaju poreski obveznik treba da dostavi poresku potvrdu o rezidentnosti. Status rezidentnog poreskog obveznika druge države ugovornice može se dokazati potvrdom na obrascu koji propisuje nadležni organ te druge države. Obrasci potvrde o rezidentnosti, u skladu sa Pravilnika o obliku, sadržini i postupku izdavanja potvrde o rezidentnosti u poreske svrhe ("Službeni list Crne Gore", br. 42/12 od 31.07.2012), su ažurirani na sajtu Poreske uprave: www.poreskauprava.gov.me/biblioteka/pravilnici/obraci.

Porez na kapitalne dobitke obračunava se po stopi od 9% i plaća se istovremeno sa podnošenjem godišnje poreske prijave.

Oporezivanje ličnih primanja (isplata otpremnine)

Broj: 03/2- 14874/2-14

Podgorica, 10. novembar 2014. godine

Prema članu 94 Zakona o radu ("Službeni list CG", br.49/08,26/10, 59/11, 66/12 i 31/14) zaposlenom za čijim je radom prestala potreba, a nije mu obezbijeđeno nijedno od prava iz člana 93 stav 2 tačka 5 ovog zakona, poslodavac je dužan da isplati otpremninu u visini od najmanje 1/3 njegove mjesečne prosječne zarade bez poreza i doprinosa u prethodnom polugodištu za svaku godinu rada kod tog poslodavca, odnosno 1/3 mjesečne prosječne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori, ako je to povoljnije za zaposlenog.

Članom 5a stav 2 tačke 7 i 8 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG" br.65/01...78/06 i "Službeni list CG", br. 86/09 ...62/13) određeno je da se porez na dohodak ne plaća na primanja ostvarena po osnovu otpremnine **kod odlaska u penziju do 1.000 eura** i otpremnine zbog prekida radnog odnosa **usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos**. Dakle, do navedenih iznosa kod ove dvije vrste otpremnina ne obračunava se i ne plaća porez. Na pojedinačne iznose koji prelaze propisane cenzuse porez se obračunava po važećim stopama tj. po stopi od 9% na iznos do 720 eura i po stopi od 15% iznad 720 eura. Iste stope do i preko navedenih iznosa primjenjuju se i prilikom isplate otpremnine **kod sporazumnog raskida radnog odnosa, s tim što u ovom slučaju kompletan iznos otpremnine podliježe oporezivanju**.

Dakle, prema članu 94 navedenog zakona, poslodavac je dužan da zaposlenom za čijim je radom prestala potreba **usljed tehnološkog viška**, isplati otpremnine **do najnižeg iznosa utvrđenim ovim zakonom i do ovog iznosa ne plaća se porez na dohodak**.

Shodno članu 18 stav 2 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07, 79/08, 86/09 i 14/12) doprinosi za obavezno socijalno osiguranje se ne plaćaju na primanja po osnovu otpremnina.

Oporezivanje prihoda po osnovu ličnih primanja (kada poslodavac daje bespovratna i povratna sredstva na zajam, čini pogodnosti zaposlenima, osnivačima i trećim licima)

Broj: 03/2- 14715-14

Podgorica, 11. novembar 2014. godine

Davanje novca ili drugih zamjenjivih stvari na zajam predstavlja obligacioni odnos koji se zasniva Ugovorom o zajmu, saglasno odredbama Zakona o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore", br. 47/08 i 04/11).

Radi regulisanja međusobnih prava i obaveza, upućujemo Vas na odredbe ovog zakona.

Što se tiče poreskog tretmana pozajmica zaposlenim, odredbe člana 14 stav 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09, 14/12 i 6/13) propisuju da se ličnim primanjima smatraju i primanja ostvarena u obliku bonova, novčanih potvrda, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Dakle, u vašem slučaju, kada poslodavac zaposlenom daje na zajam bespovratna novčana sredstva jeste činjenje i pogodnost zaposlenom i prema odredbama navedenog zakona, se smatra ličnim primanjem koje podliježe plaćanju poreza shodno članu 12 i i članu 46 navedenog zakona.

Obračunati porez na dohodak po ovom osnovu se unose u izvještaj IOPPD pod šifrom 081- ostale naknade na koje se plaća samo porez na dohodak fizičkih lica.

Prema članu 18 a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 14/12) doprinosi se ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.

U slučaju da poslodavac zaposlenom isplaćuje akontacije na ime zarade, podizanjem gotovine iz blagajne, isplata ovih davanja se knjigovodstveno evidentira kao potraživanje od

zaposlenih, a kod konačnog obračuna zarade (sa pripadajućim porezima i doprinosima) i isplate ovih primanja zaposlenima se evidentira kao zarada.

Nadalje, član 37 stav 1 tačka 3 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica propisuje da se oporezivim prihodom smatra prihod od korišćenja imovine i usluga od strane vlasnika i suvlasnika kapitala za njihove privatne potrebe.

Sa stanovišta odredbi člana 7 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...61/13) rashodi koji nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti se ne priznaju kao rashod nastao u poreske svrhe. Što znači da se iznosi davanja zaposlenima bilo u novčanom bilo u nenovčanom obliku, a koji su dati u neposlovne svrhe, za lične potrebe zaposlenih i osnivača, kod utvrđivanja oporezive dobiti se neće smatrati rashodom nastalim u poslovne svrhe. Dok se troškovi bruto zarade priznaju kao rashod sa stanovišta računovodstvenih i poreskih propisa.

Prema tome, dobit koja je utvrđena u bilansu uspjeha se u cilju oporezivanja usklađuje prihodima i rashodima koji se ne priznaju u poreske svrhe.

Što se tiče bespovratnog davanja nenovčanih sredstava licima koji nijesu zaposleni ni vlasnici firme (prijateljima) u vidu zajma taj postupak je uređen odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Prema članu 14 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ova davanja ne možemo tretirati kao lična primanja jer ne potiču iz radnih odnosa, ali svakako da i ova davanja podliježu oporezivanju jer ista nijesu izuzeta od oporezivanja shodno članu 5a navedenog zakona.

Davanje nenovčanih sredstava na poklon, prema članu 5 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/01,... 76/05 i "Službeni list CG", br.16/07 ...29/13) upotreba proizvoda u neposlovne svrhe, smatra se ako poreski obveznik koristi proizvode koji su dio njegovih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe i za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom proizvoda izvršenim uz naknadu te podliježe obračunu i plaćanju PDV-a.

Takođe, je članom 21 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br.65/02, ...79/05 i "Službeni list CG", br.64/08 i 30/13) bliže određeno da izdaci na ime korišćenja proizvoda i usluga u neposlovne svrhe podliježu PDV, ako je poreski obaveznik pri nabavci proizvoda i usluga za te namjene ostvario odbitak ulaznog PDV-a.

Oporezivanje prihoda po osnovu ličnih primanja (primanja članova predsjedništva političke partije)

Broj: 03/2- 15443/2-14

Podgorica, 18. novembar 2014. godine

U članu 14 u stavu 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list CG, br.65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br.86/09, ... 62/13) propisano je da se ličnim primanjima smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom.

Prema stavu 3 ovog člana zakona ličnim primanjem se smatraju:

- zarade, odnosno naknade zarada ostvarene po osnovu zaposlenja;
- primanja članova predstavničkih i izvršnih tijela državne, odnosno lokalne vlasti;
- primanja članova skupština, upravnih odbora, nadzornih odbora i drugih njima sličnih tijela

u pravnim licima, članova povjereništava i odbora koje imaju ta tijela, stečajnih upravnika i sudija porotnika koji nemaju svojstvo službenika suda.

Prema odredbama člana 3a stav 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 62/13) osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

U stavu 2 pomenutog člana zakona propisano je da bruto zarada zaposlenog obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učinkom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima i sl.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Dakle, isplata naknade izabranim ili imenovanim licima za članstvo u predsjedništvu partije, ima tretman ličnog primanja na koji se obračunava i plaća porez na dohodak fizičkih lica, u skladu sa članom 14 stav 3 tačka 3 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, prirez, kao i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, ako za svoj rad ostvaruju zaradu, u skladu sa članom 5 stav 1 tačka 3 i članom 6 stav 1 tačka 3 i članom 7 stav 1 tačka 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 62/13). Po ovom osnovu šifra za evidenciju ovih isplata je 001-zarada, a ukoliko ova lična primanja nemaju karakter zarade, onda se obračunava samo porez i ova isplata evidentira preko šifre 029-Naknada imenovanih i izabranih lica koja su zaposlena kod drugog poslodavca. Fizička lica koja ostvaruju lično primanje kod dva i više poslodavaca, ako taj iznos bruto primanja prelazi 720 €, imaju obavezu podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica, u skladu sa članom 43 stav 4 tačka 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

[Plaćanje poreza na lična primanja \(isplata naknada zaposlenima na ime dnevnica, troškova prevoza sopstvenim vozilom u službene svrhe, troškovi smještaja i ishrane na terenu\)](#)

Broj: 03/2- 14872/2-14

Podgorica, 10. novembar 2014. godine

U članu 14 u stavu 1 i 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09, ... 62/13) propisano je da se ličnim primanjima smatra prihod koji poreski obveznik ostvari od zaposlenja i prihodi ostvareni po drugom osnovu, koji su, u skladu sa ovim zakonom, upodobljeni sa radnim odnosom.

Prema odredbama člana 3a stav 1 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br.13/07 ... 62/13) osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Članom 46 navedenog zakona je propisano da porez na lična primanja, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih prihoda, prema propisima koji važe na dan isplate.

Članom 5a stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica je propisano da se porez na dohodak ne plaća na naknade po osnovu ličnih primanja, odnosno naknade za povećane troškove zaposlenih do iznosa utvrđenog Opšte kolektivnim ugovorom i to:

- dnevnicu za službeno putovanje u zemlji;
- troškova prevoza sopstvenim vozilom u službene svrhe.

Prema stavu 2 istog člana zakona porez na dohodak ne plaća se na primanja ostvarena po osnovu:

- dnevnicu za službeno putovanje u inostranstvu do iznosa propisanim za korisnike državnog budžeta;
- naknada za povećane troškove rada i boravka na terenu (terenski dodatak) do 100€ mjesečno, ako nije obezbijeđen smještaj i ishrana.

Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima («Službeni list CG», br. 26/12) uz koju je odštampan i čini njen sastavni dio «Spisak zemalja s odgovarajućim iznosom dnevnice«, se primjenjuje i kod obračuna i isplate troškova zaposlenima u privatnom sektoru pa vas na istu upućujemo.

Oporezivanje akcija koje zaposleni dobijaju na kraju godine od strane matične firme

Broj: 03/7-15939/2-14

Podgorica, 27.novembar 2014. godine

Iz vašeg pitanja ne možemo tačno utvrditi o kojoj vrsti naknade zaposlenom se radi, da li su to novčani bonusi koji se dobijaju na kraju godine ili se radi o udjelima u dobiti koje ostvaruju zaposleni u akcijama.

Shodno čl. 12 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Sl.list Crne Gore", br.86/09... 62/13) je propisano da se porez na dohodak plaća na prihode iz svih izvora, osim onih koji su izuzeti ovim zakonom.

Izvore prihoda iz stava 1 ovog člana čine prihodi ostvareni po osnovu:

- 1) ličnih primanja;
- 2) samostalne djelatnosti;
- 3) imovine i imovinskih prava;
- 4) kapitala;
- 5) kapitalnih dobitaka.

Član 14 istog zakona propisuje da ličnim primanjima smatraju se i primanja ostvarena u obliku bonova, novčanih potvrda, akcija ili robe, činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem.

Iznos ličnih primanja iz stava 4 ovog člana predstavlja nominalna vrijednost bonova, novčanih potvrda i akcija.

U skladu sa članom 37 prihodom od kapitala smatraju se prihodi od kamata, udjeli u dobiti koje ostvare članovi uprave i zaposleni u novcu ili akcijama.

Prihodom od kapitala smatraju se i primanja po osnovu akcija i učešća u kapitalu članova uprave i zaposlenih u društvu kapitala, a koje dobiju ili kupe pod povlašćenim uslovima.

Kod utvrđivanja oporezivog dohotka od kapitala troškovi se ne priznaju.

Dakle, u oba slučaja radi se prihodima koji su oporezivi, s tim što u slučaju da se radi o bonusima koji zaposleni primaju na kraju godine takvi prihodi se smatraju ličnim primanjem na koje je isplatilac dužan da obračuna i uplati poreze i doprinose u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica, dok u slučaju da se radi o udjelima u dobiti koje ostvaruju

zaposleni u akcijama, isplatilac prihoda od kapitala dužan je da obračuna i obustavi porez na prihod od kapitala, istovremeno sa isplatom prihoda po stopi od 9%.

Prihod od smostalne djelatnosti (djelatnost advokata)

Broj: 03/1-15925/2-14

Podgorica, 24. novembar 2014. god.

Nakon upisa u advokatsku komoru, fizičko lice ima obavezu da izvrši opštu registraciju kod Poreske uprave, shodno važećoj zakonskoj regulativi. Zakonom o poreskoj administraciji ("Sl. list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Sl. list CG", br. 20/11 i 28/12) i Pravilnikom o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10), propisana je procedura registracije kod Poreske uprave. Na osnovu podnijetog zahtjeva, obrasca jedinstvene prijave za registraciju (JPR) nadležna jedinica Poreske uprave donosi rješenje o registraciji, kojim se fizičkom licu dodjeljuje poreski identifikacioni broj (PIB). Od 1. marta 2010. godine primjenjuje se Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar ("Službeni list Crne Gore", br. 10/10 i 32/10), u dijelu koji se odnosi na registraciju osiguranika za PIO i zdravstveno osiguranje u nadležnim područnim jedinicama Poreske uprave.

Poreski obveznik koji u toku godine otpočne sa obavljanjem djelatnosti, akontaciju poreza na prihod od samostalne djelatnosti određuje na osnovu procjene ostvarenja prihoda za tu godinu, shodno članu 48 stav 4 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13).

Prema odredbama člana 20 stav 1 navedenog zakona kod poreskih obveznika koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, poreska osnovica se utvrđuje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo. Rashodi kod utvrđivanja oporezive dobiti, priznaju se u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Od januara 2014. godine prema članu 9-10 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list CG", br13/07 ... 62/13), osnovica za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, do 60% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
- do 15.000,00 eura, do 100% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
- preko 15.000 eura, do 150% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
- s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog ovim odredbama.

Dakle, osnovica za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za 2014. godinu se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog prometa, s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa propisanim ovim zakonom (ukoliko je njegova oporeziva osnovica veća od osnovice propisane ovim odredbama, poreski obveznik može da se izjasni da će plaćati doprinose po tom osnovu).

Poreski obveznici koji porez plaćaju po stvarnom dohotku su dužni da do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu podnesu godišnju prijavu poreza na dohodak fizičkih lica obrazac-GPP FL, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha, s tim što se od ukupno obračunatog

poreza odbija iznos poreza plaćen u akontacijama po svim izvorima prihoda. Konačno utvrđeni porez na dohodak poreski obveznici su u obavezi da plate sa podnošenjem poreske prijave.

[Prihod od samostalne djelatnosti \(kada korisnik starosne penzije obavlja samostalnu djelatnost, način podizanje iznosa sredstava na ime dohotka preduzetnika\)](#)

Broj: 03/1-15926/2-13

Podgorica, 24. novembar 2014. god.

Prema odredbama člana 20 stav 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br.65/01 ...04/07 i "Službeni list CG", br.86/09 ... 62/13), kod poreskih obveznika koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, poreska osnovica se utvrđuje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo. Rashodi kod utvrđivanja oporezive dobiti, priznaju se u iznosima utvrđenim bilansom uspjeha, izuzev rashoda za koje je ovim zakonom propisan drukčiji način utvrđivanja.

Preduzetnik koji ostvaruje dohodak od obavljanja poslovne djelatnosti, može u toku godine kao njegovo primanje podizati novčane akontacije na ime dohotka sa svog poslovnog računa. S tim, što se konačno usklađivanje oporezivog dohotka, prema odredbama ovog zakona, vrši kroz godišnju prijavu, kao i i konačno utvrđivanje obaveze poreza na dohodak i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Takođe, preduzetnik može podizati dohodak na kraju poslovne godine, nakon konačnog usklađivanja i plaćanja svojih poreskih obaveza po godišnjoj prijavi, do iznosa oporezivog dohotka. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje koje plaća preduzetnik se smatraju rashodom u bilansu uspjeha i priznaju se kao rashod u poreske svrhe. Od januara 2014. godine osnovica za obračun doprinosa za obavezno socijalno osiguranje se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, do 60% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
 - do 15.000,00 eura, do 100% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
 - preko 15.000 eura, do 150% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
- s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog ovim odredbama.

U članu 21 navedenog zakona, je propisano da se na teret rashoda ne priznaju primanja zaposlenih ili drugih lica po osnovu raspodjele dobiti. Dakle, dohodak koji preduzetnik podiže kao svoje primanje, opterećuje oporezivi dohodak utvrđen po godišnjoj prijavi, što znači da se ista ne smatraju rashodom poslovanja.

Početak obavljanja samostalne djelatnosti penzioner ponovo postaje osiguranik po osnovu PIO osiguranja, shodno članu 11 stav 1 tačka 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Doprinos za PIO obračunava se po stopi od 20,05%. Pored doprinosa obračunava se i porez po stopi od 9%. Korisnici penzija su po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju uživaoci zdravstvenog osiguranja koje za njih uplaćuje fond PIO. Dakle, isto nema obavezu obračunavanja i plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje i nezaposlene. Obračun poreza i doprinosa za penzionere preduzetnike koji se oporezuju po stvarnom dohotku vrši se putem godišnje prijave obrazac GPP FL.

Navedeno mišljenje važi za sve korisnike starosne penzije koji se registruju za obavljanje samostalne djelatnosti.

Obveznik doprinosa koji je sam platio doprinose, odnosno kome su od strane poslodavca, odnosno isplatioca plaćeni doprinosi iz osnovice koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za kalendarsku godinu ima pravo na povraćaj više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Prema tome i penzioneri imaju pravo na povraćaj doprinosa za PIO koji im je obračunat na iznos koji prelazi propisanu najvišu godišnju osnovicu. Ta osnovica za 2013 godinu je iznosila 50350€. Postupak povraćaja više plaćenih doprinosa se pokreće zahtjevom koji se podnosi područnoj jedinici, koja po tom zahtjevu odlučuje rješenjem.

[Način obračunavanja bruto zarade \(obračun uvećane zarade po času za rad na dane praznika i noćni rad, obračun uvećane zarade po času za prekovremeni rad, i obračun zarade kod umanjenje zarade zbog privremene spriječenosti za rad, kada je u pitanju koeficijent za minuli staž\)](#)

Broj: 03/2- 14868-14

Podgorica, 11. novembar 2014. godine

Članom 12 Opšteg kolektivnog ugovora ("Sl. list Crne Gore", br. 14/14) je utvrđeno da se zarada zaposlenog sastoji od: startne zarade, zarade za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu propisanim uslovima, uvećanja zarade, zarade po osnovu ostvarenih rezultata rada i naknade zarade.

Sporazum o utvrđivanju obračunske vrijednosti koeficijenta i startnog dijela zarade u bruto iznosima ("Sl. list Crne Gore", br. 80/10 od 31.12.2010) i Upustvo za obračun bruto zarade ("Sl. list Crne Gore", br. 5/11) propisuju šta čini zaradu i obračunsku vrijednost koeficijenta.

Prema članu 2 navedenog upustva bruto zarada obuhvata neto zaradu, porez na dohodak fizičkih lica i doprinose za obavezno socijalno osiguranje iz zarade koju plaća osiguranik (zaposleni).

Način obračunavanja bruto zarade propisan je članom 3 navedenog Upustva, kako slijedi:

Zarada za puno radno vrijeme od 174 časa u mjesecu obračunava se po formuli:

$$\text{Zarada} = \text{Startni dio zarade} + \text{Koeficijent složenosti uvećan za minuli rad} \times \text{Obračunska vrijednost koeficijenta}$$

Uvećanje zarade po času za rad na dane praznika, kao i druga uvećanja po času, obračunavaju se po sljedećoj formuli:

$$\text{Uvećanje zarade} = \text{Koeficijent složenosti uvećan za minuli rad} \times \text{Obračunska vrijednost koeficijenta} \times \text{Korektivni koeficijent} \times \text{Broj radnih sati}$$

174

Korektivni koeficijent za noćni rad, koji se uvećava za 40%, iznosi najmanje 1,4.

Korektivni koeficijent za rad na dan državnog ili vjerskog praznika, koji se uvećava za 150%, iznosi najmanje 2,5.

Dakle, prema navedenoj metodologiji obračuna bruto zarade, bruto zarada se dobija množenjem startnog dijela zarade uvećanog za koeficijent složenosti uvećan za minuli rad x Obračunska vrijednost koeficijenta, pa je koeficijent minulog staža već uračunat u bruto zaradu (vidjeti sa vašim primjerima iz dopisa kod obračuna uvećane zarade $UBZ = 500/174 \times 1,4 \times 20\%$). Kod obračuna uvećanja zarade za noćni rad, za rad za vrijeme državnih praznika po navedenoj formuli, koristi se koeficijent složenosti uvećan za minuli rad. To nije slučaj kod prekovremenog rada, rada preko punog radnog vremena (174 časa), gdje se uzima samo koeficijent složenosti poslova.

Uvećanje zarade po času za prekovremeni rad obračunava se po sljedećoj formuli:

Uvećanje zarade = Koeficijent složenosti x Obračunska vrijednost koeficijenta x Korektivni koeficijent x Broj radnih sati

174

Umanjenje zarade zbog privremene spriječenosti za rad se obračunava po sljedećoj formuli:

Umanjenje zarade = Koeficijent složenosti uvećan za minuli rad X Obračunska vrijednost koeficijenta X Korektivni koeficijent X Broj sati spriječenosti

174

Korektivni koeficijent za privremenu spriječenost za rad, u zavisnosti od dužine spriječenosti kreće se u rasponu 0,1 do 0,3.

Mjesto plaćanje prireza porezu na dohodak fizičkih lica (slučaj Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih)

Broj:03/7- 15577/2-14

Podgorica, 19.novembra 2014. godine

U Zakonu o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list RCG", br. 42/03, 44/03, "Sl. list Crne Gore", br. 05/08, 51/08, 74/10), propisano je da opština može pravnim i fizičkim licima sa svoga područja propisati obavezu plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica. Prirez porezu na dohodak fizičkih lica plaća se po stopi koju utvrdi opština svojim propisom.

U skladu sa Naredbom o načinu uplate javnih prihoda, prirez porezu na dohodak fizičkih lica plaća isplatilac i isti se plaća prema sjedištu isplatioca prihoda.

Članom 43a Zakona o radu (Sl. list CG br. 49/08.....31/14) je propisano da ustupanje zaposlenih za obavljanje poslova kod drugog poslodavca može da vrši Agencija za privremeno ustupanje zaposlenih. Agencija stiče svojstvo pravnog lica upisom u registar koji vodi organ državne uprave nadležan za poslove rada. Dalje je propisano da prava iz rada i po osnovu rada zaposleni ostvaruje kod Agencije.

Dakle, ako je npr. sjedište Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih u Podgorici, a ista je isplatilac zarade, prirez porezu na dohodak plaća se po stopi koju utvrdi opština svojim propisom a to je u ovom slučaju Podgorica.

OSTALO (I DRUGI PROPISI)

Oporezivanje kamate na pozajmicu koje jedno pravno lice daje drugom pravnom licu

Broj: 03/7-15574/2-14

Podgorica, 19. novembar 2014. godine

Davanje novca ili drugih zamjenljivih stvari na zajam - po mišljenju Ministarstva finansija Crne Gore, datom na zahtjev Poreske uprave dana 15. oktobra 2009. godine, pod brojem: 04-2566/2- predstavlja obligacioni odnos koji se zasniva Ugovorom o zajmu, saglasno odredbama člana 566-575 Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list RCG“, br. 47/08).

Pozajmica između pravih lica, kao i fizičkih i pravnih lica, reguliše se ugovorom. Ugovor o zajmu je ugovor kojim se jedno lice - zajmodavac obavezuje da drugom licu - zajmoprimcu preda određenu količinu novca, a zajmoprimac se obavezuje da istu količinu novca vrati zajmodavcu u određenom roku, sa naknadom ili bez naknade. Zajmoprimac, u skladu sa članom 567 Zakona o obligacionim odnosima, se može obavezati da uz glavnicu duguje i kamatu. U ugovorima u privredi zajmoprimac duguje zateznu zakonsku kamatu iako ona nije ugovorena. Za razliku od pozajmica, kreditne poslove (davanje i uzimanje kredita) može obavljati samo banka.

Samo davanje novca na zajam, nije promet proizvoda ili usluga, shodno članu 3 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br.65/01...76/05 i „Sl. list CG“, br. 16/07..40/11,29/13), niti predstavlja izvor dobiti shodno članu 5 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02 i 80/04 i „Sl.list CG“, br. 86/09...14/12).

Pozajmica, nije oporeziva sama po sebi. Predmet oporezivanja je sama nakanda za izvršenu uslugu finansiranja tj. kamata.

Članom 37 stav 1 tačka 1 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG“, br.65/01, ... „Sl. list Crne Gore“ br.14/12...62/13), propisano je da se prihodom od kapitala smatraju, između ostalog, i prihod od kamata. U situaciji kada je fizičko lice zajmodavac, a pravno lice zajmoprimac, u skladu sa odredbama člana 50 Zakona, isplatilac prihoda od kapitala – pravno lice zajmoprimac dužno je da obračuna, obustavi i uplati porez na prihod

od kapitala istovremeno sa isplatom prihoda – kamate po stopi od 9%. Izuzetno, stopa poreza na prihod od kamate koja se isplaćuje nerezidentu iznosi 5%.

U situaciji kada su zajmodavac i zajmoprimac pravna lica, zajmodavac je obveznik poreza na ostvarenu dobit po stopi od 9%.

Domaće pravno lice, u skladu sa članom 29 stav 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica dužno je da obračuna, obustavi u uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu kamata, naknada za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, kapitalnog dobitka, naknada za zakup pokretne i nepokretne imovine, naknada po osnovu konsalting usluga, usluga istraživanja tržišta i revizorskih usluga, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu. Članom 29a je propisano da kod obračuna poreza po odbitku na prihode koji se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu, isplatalac prihoda primjenjuje odredbe Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, pod uslovom da nerezident dokaže status rezidenta države sa kojom je Crna Gora zaključila Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i da je nerezident stvarni vlasnik prihoda.

Stav Poreske uprave je da je davanje zajma dozvoljeno u skladu sa navedenim propisima, te da je davalac zajma dužan da plati porez na kamatu, bez obzira da li je istu naplatio, s obzirom da se radi o ugovorima o davanju zajma u privredi.

[Primjena Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza na d.o.o. koje je 100% u vlasništvu Opštine](#)

Broj: 03/2- 15444/1-14

Podgorica, 18. novembar 2014. godine

Zakonom o rokovima izmirenja novčanih obaveza ("Sl. list CG" br. 28/14) uređuju se rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između privrednih subjekata, odnosno između javnog sektora i privrednih subjekata, u cilju sprječavanja neizmirenja novčanih obaveza u roku.

U skladu sa članom 2 stav 2 Zakona javni sektor, između ostalog, obuhvata i privredna društva i pravna lica koja vrše poslove od javnog interesa u kojima država, odnosno jedinica lokalne samouprave posjeduje više od 50% akcija odnosno udjela u privrednom društvu.

Članom 10 istog zakona je propisano da su danom primjene ovog zakona odgovorne osobe u javnom sektoru i privrednim subjektima dužne da popišu dospjele neizmirene obaveze, te da u roku od 90 dana izrade plan njihovog izmirenja i dostave ga organu uprave nadležnom za poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza.

Članom 2 Uredbe o načinu i postupku vršenja kontrole izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama ("Sl. list CG" br. 36/14) je propisano da u slučaju neizmirenja novčanih obaveza u rokovima propisanim Zakonom, privredni subjekat koji je povjerilac novčanih potraživanja u komercijalnoj transakciji između privrednih subjekata, odnosno privrednih subjekata i javnog sektora obavještava poreski organ.

Obavještenje iz člana 2 ove uredbe dostavlja se u pisanoj formi i sadrži naročito podatke o:

1. povjeriocu (naziv, sjedište, poreski identifikacioni broj (PIB), matični broj, i dr.);
2. komercijalnoj transakciji (identifikacija ugovornih strana, predmet ugovora, iznos ugovorene obaveze, broj i datum ugovora, datum i iznos fakture ili drugog zahtjeva za plaćanje i dr.);

3. rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, u skladu sa Zakonom (datum prijema fakture, odnosno drugog zahtjeva za plaćanje, datum kada je povjerilac ispunio svoju obavezu, datum isteka roka za pregled predmeta obaveze i dr.);
4. datumu dospjeća novčane obaveze;
5. specifikaciji obročnih otplata, ako se u komercijalnim transakcijama ugovori obročna otplata.

Uz obavještenje iz stava 1 ovog člana povjerilac dostavlja ovjerenu kopiju ugovora, dokaz o postojanju drugog osnova za nastanak novčane obaveze, fakture ili druge zahtjeve za plaćanje.

Za tačnost i vjerodostojnost dokumentacije iz stava 2 ovog člana odgovoran je povjerilac.

Dakle, predmetnim Zakonom i Uredbom je predviđeno da svaki povjerilac novčanih potraživanja, bilo da je riječ o subjektu iz javnog sektora ili privrednom subjektu, obavještava poreski organ o stanju neizmirenih obaveza u pisanoj formi sa podacima koje obavještenje treba da sadrži i propratnom dokumentacijom, dok forma obrasca nije propisana.

U vezi sa prethodno navedenim, rokovi za izmirenje novčanih obaveza navedeni u Ugovoru o poslovnoj saradnji između privrednih subjekata, odnosno između javnog sektora i privrednih subjekata, moraju biti u skladu sa rokovima koje propisuje navedeni Zakon.

Dobrovoljna likvidacija (raspodjela preostale imovine društva akcionarima)

Broj: 03/2-15568/2-14

Podgorica, 17. novembar 2014. godine

Na osnovu Vašeg dopisa smo zaključili da je kod privrednog društva "XXX" A.D. iz Podgorice pokrenuta dobrovoljna likvidacija u skladu sa odredbama člana 24 Zakona o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br.06/02 i "Službeni list CG", br.17/07, ... 40/11). Odluka o dobrovoljnoj likvidaciji društva donijeta je na osnovu odluke akcionara, odnosno odlukom koju donosi skupština akcionara društva, kvalifikovanom većinom u skladu sa odredbama člana 24 stav 2 navedenog zakona. Odluka o likvidaciji društava podnijeta je CRPS u skladu sa zakonom kojim se propisuje registracija privrednih subjekata.

Prema članu 24 stav 9 navedenog zakona Privredno društvo dostavlja poznatim povjeriocima (individualno) pisano obavještenje o pokretanju postupka prestanka društva likvidacijom i poziva ih da prijave svoja potraživanja i obavještava Poresku upravu. Nadalje, činjenica je da je Društvo u skladu sa stavom 10 navedenog člana zakona obavještenje o dobrovoljnoj likvidaciji društva, svim povjeriocima objavilo najmanje dva puta u dnevnom listu Vijesti i da nakon sprovedenog postupka, niko od povjerilaca nije prijavio svoje potraživanje, shodno stavu 11 navedenog člana.

Izabrani likvidacioni upravnik, za vrijeme postupka dobrovoljne likvidacije, zastupa društvo u likvidaciji kod suda, državnim organima i trećim licima. Društvo za vrijeme postupka dobrovoljne likvidacije prestaje da posluje, osim kada je potrebno odraditi poslove u vezi sa sprovođenjem likvidacionog postupka kao što su prodaja imovine, plaćanje povjerilaca, naplata potraživanja i druge poslove nužne za likvidaciju društva, kako je to utvrdio likvidator, prema stavu 8 navedenog člana zakona.

Kada su poslovi društva u potpunosti ili u značajnoj mjeri okončani, likvidator priprema konačni izvještaj, završni likvidacioni bilans i prijedlog o podjeli likvidacionog

ostatka društva i saziva varednu skupštinu akcionara na kojoj prezentira svoj izvještaj. Nakon toga likvidator dostavlja kopiju konačnog izvještaja sa zahtjevom za brisanje iz CRPS.

Dakle, mišljenja smo da nakon usvajanja završnog likvidacionog bilansa i finansijskog izvještaja od strane skupštine akcionara, imovinu privrednog društva u likvidaciji, koja preostane nakon izmirenja potraživanja povjerilaca i drugih potraživanja, likvidacioni upravnik raspodjeljuje akcionarima.

Napominjemo, da ste u obavezi da o postupku dobrovoljne likvidacije obavijestiti poreski organ, odnosno Područnu jedinicu Podgorica, i da stim u obavezi izmiriti sve svoje poreske obaveze i uskladiti poslovnu evidenciju (podnošenje izvještaja IOPPD, finansijskog izvještaja u likvidaciji, sravnanje kartice kod PDV računa), u skladu sa poreskim postupkom.